

Valkjärven koulun hallinnollinen yhdistäminen Lepsämän kouluun

Sivistyslautakunta 25.11.2021 § 86
1552/00.01.00.04/2021

Koulujen hallinnolliset yhdistämiset

Nurmijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt palveluverkkosuunnitelman kokouksessaan 27.01.2021. Tavoitteena on ylläpitää ja edelleen kehittää laadukasta ja tarkoituksenmukaista, kuntalaisia tasapuolisesti palvelevaa palveluverkkoa, joka samalla toimii kustannustehokkaasti. Koulujen käyttötalouden kustannuksia alennetaan ja toiminnan organisointia joustavoitetaan hallinnollisten yhdistämisten kautta. Tavoite on, että kaikilla kouluilla olisi virkarehtori.

Kunnan hallintosäännön 26 §:n (sivistyslautakunnan ratkaisuvallalta, kohta 4) mukaan sivistyslautakunta päättää yksiköiden hallinnollisista yhdistämisistä ja uusien toimintayksiköiden perustamisesta koulujen ja varhaiskasvatuksen osalta.

Valtuusto linjasi aluekohtaisesti, että Nurmijärven keskiseltä alueelta hallinnollista yhdistymistä suunnitellaan Karhukorven ja Nukarin sekä Maaniitun ja Palojoen kouluille. Eteläiseltä alueelta hallinnollista yhdistymistä on kaavailtu Harjulan ja Syrjälän, Metsäkylän ja Mäntysalon sekä Lepsämän ja Valkjärven kouluille.

Asiaa lähdettiin valmistelemaan syksyllä 2021. Valmisteluun kuuluivat kuulemiset, joita järjestettiin kaikkien koulujen oppilaille ja heidän huoltajilleen, henkilökunnalle sekä muille, joita asia koskee tai muutoin kiinnostaa. Henkilökunnan, huoltajien ja muiden asiasta kiinnostuneiden kuulemiset järjestettiin kouluilla paikan päällä. Oppilaiden kuuleminen järjestettiin kyselyn avulla.

Koulujen hallinnollisia yhdistämisistä koskevat selvitykset

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Koulujen hallinnollisia yhdistämisistä koskevissa päätöksissä kunta opetuksen järjestäjänä arvioi, mitä selvityksiä se päätöksen valmistelemiseksi tarvitsee. Asian valmistelussa ja käsittelyssä on lisäksi huomioitu hallintolain 41 §:ssä säädetty vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen.

Asian vireilläolosta ilmoittaminen ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen (HallintoL 41§)

Hallintolain 41§:n 2 momentin mukaisesti asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettu asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Asianosaisten kuuleminen (HallintoL 34 §)

Hallintolain 34 §:n mukaisesti asianosaisille on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuitenkin päätettäessä kunnan kouluverkosta, ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisten kuulemisesta (Kuntaliitto). Nurmijärven kunta on kuitenkin halunnut varata kuntalaisille mahdollisimman laajat vaikutusmahdollisuudet ja järjestänyt kuulemistilaisuudet kuntalaisille, henkilöstölle ja kyselyn muodossa myös oppilaille, vaikka laki ei olisi tätä edellyttänyt.

Nurmijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimiala on ilmoittanut julkisista keskustelu- ja kuulemistilaisuuksista eri koulujen osalta kunnan virallisilla nettisivuilla julkaistulla kuulutuksella

23.9.2021 ja paikallislehdessä julkaistulla kuulutuksella 26.9.2021. Lisäksi henkilökunnalle ja oppilaiden huoltajille on lähtenyt sähköinen tiedote ja kutsu kuulemistilaisuuksiin Wilma-järjestelmässä 23.9.2021.

Lepsämän ja Valkjärven yleinen kuulemistilaisuus järjestettiin torstaina 4.11.2021 klo 18-19:30 Valkjärven koululla.

Hallintolain mukaisesti keskustelu- ja kuulemistilaisuuksista on laadittu erilliset muistiot, johon on kirjattu tilaisuudessa esille tuodut asiat. Lisäksi asiasta on ollut mahdollista jättää kirjallinen mielipide viimeistään 5.11.2021 mennessä toimittamalla sen osoitteeseen Nurmijärven kunnan sivistys- ja hyvinvointitoimiala, PL 37, 01901 Nurmijärvi tai sähköpostilla osoitteeseen kunta@nurmijarvi.fi. Määräaikaan mennessä saapui yksi mielipide liittyen Lepsämän ja Valkjärven tilanteeseen ja kaksi yleistä mielipidettä hallinnollisista yhdistämisistä. Tulleet mielipiteet on huomioitu ja niitä on käytetty päätöksenteon tukena, mutta niitä ei henkilötietojen suojan vuoksi julkaista verkossa.

Oppilaiden kuuleminen toteutettiin kyselyn muodossa kouluilla viikon 41 aikana. Kyselyn vastauksia hyödynnettiin lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa.

Yhteenveto Lepsämän ja Valkjärven koulujen huoltajien ja asiasta kiinnostuneiden kuntalaisten kuulemisesta

Osallistujat suhtautuivat uudistukseen positiivisesti ja näkivät siinä paljon mahdollisuuksia. Positiivisena nähtiin A2-kielen mahdollistuminen omalla koululla, Valkjärven koulun säilyminen, opettajien osaamisen jakaminen, kylien elinvoimaisuuden säilyminen sekä mahdollisuus yhteistyöhön kyläyhteisöjen ja vanhempainyhdistysten välillä. Kysymyksiä herätti resurssien jakaminen ja se, joutuvatko oppilaat liikkumaan koulujen välillä. Hyvin tärkeänä nähtiin myös Valkjärven koulun nimen säilyminen.

Kokonaisuudessaan Valkjärven koulun yhdistäminen hallinnollisesti Lepsämän kouluun nähtiin hyvänä asiana.

Yhteenveto henkilöstön kuulemisesta

Henkilöstön kuulemiset toteutettiin paikan päällä jokaisella koululla. Lisäksi kaikille halukkaille rehtoreille järjestettiin oma henkilökohtainen kuulemistilaisuus, mutta niitä ei henkilötietojen suojan vuoksi julkaista verkossa.

Koulujen henkilöstön kuulemistilaisuudet järjestettiin seuraavasti:

-Lepsämä tiistaina 2.11.2021

-Valkjärvi keskiviikkona 3.11.2021

Yhteenveto Lepsämän koulun henkilöstön kuulemisesta

Eniten huolta Lepsämän henkilöstön keskuudessa aiheutti rehtorin avun ja ajan saatavuus, mikäli tälle tulee kolme toimipistettä johdettavaksi. Henkilöstö korosti, että mikäli hallinnollinen yhdistäminen tehdään, se tulisi tehdä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti, jolloin oppilashuoltoryhmät sekä muut toimijat olisivat kaikissa toimipisteissä samat.

Yhteenveto Valkjärven koulun henkilöstön kuulemisesta

Valkjärven henkilöstö koki mahdollisen yhdistymisen luontevana, sillä yhteistyötä Lepsämän kanssa on tehty aiemminkin ja henkilöstö on tuttua. Myös Valkjärvellä nostettiin esille yhteiset oppilashuoltoryhmät ja toimijat yhteistyön helpottamiseksi. Kokonaisuudessaan nähtiin, että

hallinnollinen yhdistyminen Lepsämän kouluun on positiivinen asia, josta seuraa paljon hyviä mahdollisuuksia.

Vaikutusten ennakoarviointi

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Erilaisten vaihtoehtojen käsittely ja vaikutusten jäsentäminen auttaa hahmottamaan tulevaa. Vaikutusten ennakoarvioinnissa yhdistetään eri näkökulmia samaan arviointityöhön. Ennakkovaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin, miten hallinnolliset yhdistämiset vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen. EVA:ssa käytettiin myös henkilöstön ja huoltajien kuulemisissa esiin nousseita seikkoja.

Lapsivaikutusten ennakoarviointi

Lapsivaikutusten ennakoarviointi on prosessi, jossa arvioidaan etukäteen päätösesityksen vaikutuksia lasten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Ennakoarviointi mahdollistaa eri vaihtoehtojen vertailun ja parhaan ratkaisun löytymisen. Se on myös tapa varmistaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämä lapsen edun harkinta lasta tai lapsia koskevassa päätöksenteossa.

Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa ja arvioinnissa keskeistä on kysyä, miten tulevat tai tapahtumassa olevat muutokset vaikuttavat lapsen ja lapsiperheen arkeen ja kokemuksiin. Yleisellä tasolla määritellään niitä perusedellytyksiä ja laatutekijöitä, joita palvelun toteutumisen osalta kunnassa on hyvä arvioida.

Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa on otettu kantaa siihen, millaisia muutoksia mahdolliset hallinnolliset yhdistämiset mahdollisesti aiheuttavat lapsen näkökulmasta. Lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa tarkasteltiin vaikutuksia, joita hallinnollisilla yhdistämisillä voi olla esimerkiksi rehtorin läsnäoloon, opetuksen laatuun ja koulukuljetuksiin ja tässä otettiin huomioon myös lasten oma arvio ja mielipide kyselyn kautta saatujen vastausten avulla.

Kooste ennakkovaikutusten arvioinnista ja lapsivaikutusten arvioinnista

Ennakkovaikutusten arvioinnissa merkittävimiksi tekijöiksi nousivat opettajien kollegiaalisuuden lisääntyminen sekä osaamisen jakaminen. Isomman oppilaspuolella on mahdollisuus laajempiin valinnaisaineisiin sekä A2-kieleen. Lisäksi oppilaat saavat mahdollisesti uusia kavereita omasta ikäluokastaan. Kouluun hallinnollinen yhdistäminen mahdollistaa myös kylien välisen yhteistyön laajemminkin. Esiin nostettiin pohdinta siitä, onko yhdellä rehtorilla mahdollisuus huolehtia riittävällä intensiteetillä kolmen toimipisteen asioista.

Perustelu esitykselle

Valmistelun perusteella nähdään, että kuulemiset puoltavat Valkjärven koulun hallinnollista yhdistämistä Lepsämän kouluun. Yhdistäminen keventää hallintoa, laajentaa oppilaiden mahdollisuuksia valinnaisaineisiin ja A2-kieleen sekä laajentaa mahdollisesti myös kaveripiiriä. Opettajat saavat laajempaa kollegiaalista tukea isommassa yksikössä, sekä opettajien osaamisen jakaminen mahdollistuu. Yhdistämisen nähtiin myös edistävän molempien alueiden elinvoimaisuutta.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää valmistelun pohjalta, että Valkjärven koulu yhdistetään hallinnollisesti Lepsämän kouluun 1.8.2023 alkaen. Lisäksi sivistyslautakunta päättää kuulemisten perusteella, että toimipisteen nimenä säilyy Valkjärven koulu.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410
Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Yleinen tiedote
Lepsämän ja Valkjärven vaikutusten ennakoarviointi
Lapsivaikutusten arviointi Valkjärvi - Lepsämä
Muistio Lepsämän henkilöstön kuulemistilaisuudesta
Muistio Valkjärven henkilöstön kuulemistilaisuudesta
Muistio Lepsämän ja Valkjärven huoltajien kuulemistilaisuudesta
Rehtoreiden kuuleminen (ei julkaista verkossa)
Lepsämän oppilaiden kyselyn yhteenveto (ei julkaista verkossa)
Valkjärven oppilaiden kyselyn yhteenveto (ei julkaista verkossa)
Yleisiä kirjallisia mielipiteitä 2 kpl ja 1 kpl liittyen Lepsämän ja Valkjärven tilanteeseen (ei julkaista verkossa)